

ώνια «Στις οχτώ, στις οχτώμιση τὸ βράδι, μπορεῖ καὶ πὸ ἀργά, τὴ νύχτα, ἔκλεισε τὸ γράμμα της, ἔτοιμο γιὰ νὰ φύγει. Ἐπειτα ἔπεσε καὶ κοιμήθηκε. Ἴσως τὸ δυστύχημα τὸ φοβερὸ πὸ τὴν ἔρρηξε κάτω, στὴν μπόρα πὸ ἀπὸ παντοῦθε σηκώθηκε νὰ τὴν πνίξει, νὰ, ἴσως τὴ λυτήθηκε ἡ ἀγάπη καὶ τῆς ἔστελε κανένα ὀνειρο θεόγλυκο, πὸν φαντάστηκε ἡ Μύρρα ἡ κακόμοιρο πὸς ὁ καλὸς της ἐρχότανε ὁ ἴδιος νὰ τὴν ἀρρηγο-

ρήσει, νὰ τῆς πῆ τὴν ἀγάπη του τὴν αἰώνια, μ' ἕνα φιλὶ στὰ χεῖλια, ὅπου θὰ ἀποῆιτε ὅλη της τὴν ἀγάπη. Τρίτη πρωτὶ, μὲ τὰ χαράματα, ἦσυχά ἦσυχά, πὲς ἀγγελουδένια, ἔλιωσε ἡ ψυχὴ της, ψυχὴ πὸ ὁ κόσμος δὲν εἶδε ποτὲ του πὸ βασανισμένη, πὸ ἀθῶα, πὸ φλογερή, πὸ μεγάλη καὶ ὠραιότερη».

(Συνέχεια)

ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΡΟΡΙΤΗΣ

ΑΠΟ ΒΔΟΜΑΔΑ ΣΕ ΒΔΟΜΑΔΑ**ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ****Ο ΨΥΧΑΡΗΣ ΓΙΑ ΤΟ "ΝΟΥΜΑ,"**

Στὸ τελευταῖο τεῦχος τῆς «Revue des Peuples» τοῦ Παρισιοῦ, ὁ Ψυχάρης, μιλώντας πλατιά σὲ μιὰ μελέτη του, μὲ τὸν τίτλο «Littérature Néo-Hellénique» γιὰ τὴ νεοελληνικὴ φιλολογία, γράφει ἀκόλουθα γιὰ τὸ «Νουμά» :

Κάνουμε — ὦ ! πολὺ ἄτελα — τὸ γῦρο τῶν περιοδικῶν, πὸν θγαίνουμε μακριὰ ἀπὸ τὴν Ἀθήνα. Πρέπει ὅμως νὰ τελιώσουμε καὶ μὲ τὴν Ἀθήνα. Ἐδῶ θὰ χαιρετήσουμε ἕναν πατριάρχη — ἕναν πατριάρχη πάντα νέο, τὸ Νουμά. Αὐτὸς ὁ τίτλος ἄς μὴ σᾶς ξαφνιασεί. Ὁ Νουμάς Πομπήλιος — γιὰ τὴν περὶ αὐτοῦ τοῦ Νουμά πρόκειται — εἶναι, λέει ἡ ἱστορία ἢ ἡ παράδοση, — ὁ δεῦτερος βασιλεὺς τῆς Ρώμης. Μ' αὐτὸ τὸν τίτλο ἀνήκει στὸ Βυζάντιο, γιὰ τὴν οἱ Βυζαντινοὶ θεωροῦνται πάντα ὡς οἱ ἐξακολουθητὲς τῆς ρωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας, καὶ οἱ χρονογράφοι τοὺς πάντα ἀρχίζονε τὰ χρονικά τους ἀπὸ τὸ Ρωμύλο. Ὁ Νουμάς λοιπὸν εἶναι τόσο γνωστὸς στὴν ἑλληνικὴ παράδοση, ὅσο καὶ ὁ Περίκλῆς. Ἀπόδειξη πὸς αὐτὸ τὸ ὄνομα ἤρθε φυσικά στὸ τοῦ τοῦ κ. Δ. Π. Ταγκόπουλου πρὶν ἀπὸ τὴν Κυριακὴ τῆς 2 τοῦ Γενναρίου τοῦ 1903, μέρα πὸν ξαπόστειλε τὸ διάσημο περιοδικὸ (célébre hebdomaire).

Ὁ Ταγκόπουλος εἶναι ἕνας γίγαντας — (est un géant) — μὲ τὰ μαλλιά καὶ τὰ γένια χρυσαῖνα σήμερὰ μὲ χρυσοῦσι. Ἐχει χέρια ὀρθητικά, μπράτσα ἀτσάλεια, πόδια τετράγωνα πὸν δὲν κινουῦνται εὐκόλῃ ἀπὸ τὴ θέση πὸν κρατιοῦνται. Καί, χρονομένη ἀντίθεση, εἶναι ὁ νοῦς ὁ πὸν ντελικάτος, ὁ πὸν λεπτός δραματουργός, πὸν πάνω στὴ σκηνὴ φροντίζει, γιὰ μόνη τὴν ἐξέλιξη τῶν ἰδεῶν, γιὰ μόνη τὴν ἀναμεταξύ τους σύγκρουση. Ἐχει ψυχὴ πλὴν γλυκεῖα καὶ πολὺ αἰσθαντική. Ἀναρωτιέμαι μάλιστα ἀν αὐτὴ ἡ ψυχὴ δὲν εἶναι λίγο ἀδύνατη σὲ μερικὲς στιγμὲς ἢ ἢν ἢ καλὴ πίστη αὐτοῦ τοῦ ἀληθινοῦ Γαλλόφιλου δὲν ἐξαπατιέται κάποτε κάποτε. Μᾶς προσέξηνσε λυπηρὴ ἐντύπωση κάποτε ἀνταπόκριση ἀπὸ τὸ Μόναχο στὶς 13 τοῦ περρασμένου Φλεβάρη, πὸν κάτω ἀπὸ τὴ φόρμα φιλολογικοῦ χρονικοῦ ξετυλίγεται σὲ πολιτικὲς ἐκδηλώσεις σκοτεινῆς ἀκαλαιστησίας. Τὸ ἄρθρο θὰ πέρασε κρυφά, σὲ μιὰ ἀπὸ τὶς ἀπουσίες τοῦ διευθυντῆ στὴν Εἴδουα, ὅπου ὁ Νουμάς ἔχει φίλους ἀφοσιωμένους. (Σ η μ τ ο ὺ Ν ο υ μ ᾶ : Τὸ δηλώσαμε πὸς τὸ ἄρθρο

τοῦ Σταῖνμετς τὸ δημοσιεύσαμε γιὰ τὸ εἶχαμε κ' ἔχοιμε τὴν πεποίθηση, πὸς δὲ χτυπιέται ὁ ἀξιοθαύμαστος Γαλλικὸς λαὸς σ' αὐτὸ, μὰ κρίνεται ἡ πολιτικὴ τῆς σημερινῆς Γαλλικῆς Κυβέρνησης, ὅπως καὶ κάθε ἄλλης ἀστικῆς Κυβέρνησης τοῦ κόσμου, πὸν ἀκολουθεῖ τὴν ἴδια ἱμπεριαλιστικὴν πολιτικὴν. Τί φταίμε μεις, ἀν ὁ ἄγριος εὐρωπαϊκὸς πόλεμος (πὸν βέβαια γι' αὐτὸν φταίει πρῶτῃ καὶ περισσύτερο ἡ Κυβέρνηση τοῦ Κάιζερ), ξύπνησε μέσα μας τὴν ἠρωική ἀνθρωπιστικὴ συνείδηση καὶ μᾶς ἀνύψωσε τὸ τοῦ καὶ τὴν ψυχὴ μας πάνω ἀπὸ τὶς πατρίδες ;)

Ἡ κινλοφορία τοῦ Νουμά εἶναι σήμερα μεγάλῃ, ἀφάνταστη, χάρη στὴν ἐνεργητικότητά, χάρη στὴ γνώση τοῦ κ. Γανιάρη, ἀνθρωποῦ λογικοῦ καὶ μὲ θέληση, πὸν παλληκαρίσια ἀνάλαβε μιὰ ἐκδοσὴ, πὸν τὴ στολιάζονε τὰ πὸν μεγάλα ὀνόματα τῆς σύγχρονης ἑλληνικῆς φιλολογίας, ἄς ποῦμε ;, ὅλων τῶν συνεργατῶν τοῦ Νουμά. Γιατί, ἐπιτέλους, ὁ Ταγκόπουλος εἶχε τὴν ἀξία (mérite) νὰ μαζώξει ἄνωγαι μιὰ θυμωστικὴ ἐκλεχτικότητά, ὅλων τῶν ἀναγεννητῶν τῆς σημερινῆς διανοητικῆς Ἑλλάδας.

Ὁ Ταγκόπουλος, τὸντις, εἶναι σκεδὸν ἀρχηγὸς σχολῆς, τοῦλάχιστο ἕνας νεωτεριστῆς, μὲ τὸ δικὸ του τρόπο, καὶ ὡς τέτοιος, εἶδειξε θάρρος πὸν γεμονεύει πρὸς τὸν ἠρωισμό, γιὰ τὸν δὲν εἴταμε, ἴσχιε δῶ, τὸ πὸν σπουδαῖο, δὲ δεῖξαμε πὸς φοβερὰ πολέμηθησαν καὶ πολεμοῦνται ὅσα περιοδικὰ ἀναφέραμε.

ΨΥΧΑΡΗΣ

Ζᾶν Μορεᾶς «Οἱ Στροφές» μετᾶφ. Τέλος Ἄγρα Ἐκδοσὴ Ἐλευθερουδάκη. — Στεφάνου Γρανίτσα «Τὰ ἄγρια καὶ τὰ ἡμέρα τοῦ βουνοῦ καὶ τοῦ λόγγου». Ἐκδοσὴ Ἐλευθερουδάκη.

— Μὲ φροντίδα, μὲ γνώση καὶ μ' ἐπιμέλεια ὁ νέος ποιητῆς Τέλος Ἄγρας, φιλοτέχνησε τὴ μετᾶφραση στὶς «Στροφές» τοῦ Ζᾶν Μορεᾶς. Θὰ εἶχαμε νὰ τοῦ παρατηρήσουμε μονάχα, πὸς παραμελεῖ τὴν ὀρθογραφία τῆς δημοτικῆς μας, καὶ κάποτε καὶ τὸ τυπικὸ της. Πράγματα βέβαια συνειδησιμένα στοὺς παλιοὺς δημοτικιστῆς λογίους μας, μὰ πὸν πιά δὲν πρέπει νὰ γίνονται ἀπὸ τοὺς νεώτερος, καὶ μάλιστα τῆς σειρᾶς τοῦ κ. Ἄγρα.

— Ἀπὸ τὰ πὸν καλὰ βιβλία οἱ περιγραφῆς τοῦ μακαρίτη Γρανίτσα, γιὰ τὰ ζῶα τοῦ βουνοῦ καὶ τοῦ λόγγου. Οἱ λαϊκῆς παραδόσεις τῆς λεβεντικῆς πατρίδος τοῦ Εὐρυτανίας, ζευγαρωμένες μὲ τὴν πιστότητα τῆς ἀτομικῆς του παρατήρησης καὶ μὲ τὴ χάρη τῆς ἀ-

φήγησής του πάλι κρατούσε ζωηρό το διάφερο. Μά κάποιε προαγγελία στη διατύπωση κι ανεμελιά στην έκφραση κι η γλώσσα, δέ δίνεινε την εντύπωση λογικής που μπορεί να σταθεί σεβαστή. 'Ο δημοσιογράφος τὸ ἔγραψε καὶ Γρανίτσας, ἕλος καὶ τόσους ἄλλους. 'Ο κωμικός πάλι ἔλεγε αὐτοῖσιν : «Μισοὶ δὲ πάλιν ἐστὶν ἡ γοσπελοφάνη!» Είναι ὁ ἀληθινὸς γοσπελοφάνης τοῦ ἔργου του ἀπὸ τὸν ἴδιο.

ΝΕΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΤΟΥ **ΑΘΗΝΑΪΚΟΥ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΥ**
Χ. ΓΑΝΙΑΡΗΣ & ΣΙΑ

ΤΚΑΙΤΕ: MINION μετάφρ. 'Ηλ. Βουτιερῖδη (β' ἔκδοσις) Δρ. 2.—
ΤΡΙΑΣΥΣΣΑ: ΜΥΘΟΙ μετάφρ. Κώστα Τρικογλῖδη Δρ. 2.—
Δ. Π. ΤΑΓΚΕΠΟΥΛΟΥ: ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΑ ΚΑΓΚΕΛΑ (β' ἔκδοσις με ἀνέκδοτα στίχοι κτλ.) Δρ. 2.50

ΤΥΠΩΝΕΤΑΙ

ΝΕΝΑ. Τὸ ρομάντζο τοῦ 'Ερνέστου Περόσον που πήρε φέτος τὸ βραβεῖο Γκονγκούρ. Μετάφρ. Βιβῆ; Σκούρα Δρ. 5.—

ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ

Εἶταν μανάθης ὁ μπαμπάς, θαρρῶ,
 νεόπλουτος προτοῦ νὰ καταντήσει !...
 κι ὅπως θυμάμαι, ἡ κόρη δουλικό,
 προτοῦ τὸ σπουγγαρότανο ν' ἀφῆσει.

"Ὅσο γιὰ τὴν καημένη τὴ μαμά,
 μετὰ τὰ μπαυγαδοκόφιντ τραγουτάνε...
 Τώρα, τί ἀπρεμιντί... τί γαλλικά !...
 "Ὅπου κανεῖς τους δὲν τὰ ὄνειρευότανε.

Καὶ φυσικά δὲ λείπει καὶ τὸ ὄπτο,
 καθὼς ἐμάθην τὴ μαμά νὰ λέγῃ,
 κι ἂν ἐρωτᾶτε γιὰ τὸ... δουλικό,
 μετὰ τὸ παρκαμικρὸ νευριάζει, ἰλαίει.

Μόν' ὁ μπαμπάς τὴν τέχνη δὲν ἔξεχνᾷ,
 (δεύτερη φάση γίνεται ἡ συνήθεια),
 κι ὅταν μιλάει, νομίζεις πὼς πουλᾷ
 μπάμιες, ντομάτες, πράσσια, κολοκύθια !...

Μ. Γιαννάτος Ἀθηνῆλης

ΕΞΕΔΟΘΗ

— Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΤΙΜΟΚΑΤΑΛΟΓΟΣ —

ΤΟΥ

ΑΘΗΝΑΪΚΟΥ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΥ

Χ. ΓΑΝΙΑΡΗΣ & ΣΙΑ

3 - ΟΔΟΣ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ - 3 - ΑΘΗΝΑ

ΖΗΤΗΣΑΤΕ ΤΟΝ

Περιλαμβάνει εξακόσια περίπου
 βιβλία φιλολογικά, φιλοσοφικά,
 ιστορικά κλπ. ὄλων τῶν ἐκδοτῶν

Ὅλοι οἱ βιβλιόφιλοι πρέπει νὰ
 ζητήσουν τὸν νέον τιμοκατάλογον
 τοῦ Ἀθηναϊκοῦ Βιβλιοπωλείου.

ΣΤΕΛΝΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ